

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
«30» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

В.о. зав. кафедри педагогіки та психології

доц. ЗВО Тетяна
РИСИНЕЦЬ
«29» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Політична психологія

Спеціальність	053 Психологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Психологія», 2024
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Педагогіки та психології
Лектор	
Контактна інформація	pedagogy@vnmu.edu.ua
Укладач силабусу	

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ВБ 1.3 //вибіркова дисципліна
Курс/семестр	I курс (II семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	120 годин /4 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Форма підсумкового контролю	залік
Структура дисципліни	
Лекційні заняття (год)	стаціонар – 14 год.
Практичні заняття (год)	стаціонар – 16 год.
Самостійна робота студента (год)	стаціонар – 90 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	очна

2. Опис дисципліни.

Коротка анотація курсу, актуальність.

Основним фокусом програми є отримання знань дисципліни вибіркового компоненту «Політична психологія», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння низки дисциплін та успішної професійної діяльності.

Предметним напрямком програми є основні теоретичні засади політичної психології, закономірності, чинники, умови, механізми формування та функціонування політичної свідомості, політичної поведінки та політичної ідентичності особистості й соціальних груп. Програма орієнтована на отримання знань про психологічні основи взаємодії особистості з політичним середовищем, вплив політичної культури, засобів масової інформації, лідерства, пропаганди й ідеології на формування політичних установок, емоцій та рішень. Розглядаються закономірності виникнення та розвитку політичної активності на індивідуальному й груповому рівнях, причини політичної радикалізації, політичного конформізму, протестної поведінки та апатії. Програма спрямована на формування у майбутніх фахівців (психологів, політологів, соціальних працівників) компетентностей у сфері аналізу політичної поведінки, прогнозування реакцій суспільства на політичні події та рішення, розуміння психологічних механізмів маніпуляції у політиці. Значна увага приділяється вивченню типів політичного лідерства, психологічному портрету лідера, впливу масової свідомості на політичні процеси, а також питанням політичної соціалізації, формування громадянської позиції та патріотизму. Програма сприяє досягненню розуміння глибинних психологічних чинників, які визначають політичну поведінку індивіда й соціальних груп, шляхів запобігання політичних конфліктів та психологічного супроводу політичних трансформацій.

Передреквізити: Вивчення дисципліни «Політична психологія» базується на знаннях основних природничо-наукових дисциплін: «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Психологія спілкування та конфліктологія», «Психологія організацій та управління персоналом» й інтегрується з цими дисциплінами.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни є глибоке вивчення та усвідомлення психологічних закономірностей політичної поведінки індивідів і груп, механізмів формування політичної свідомості, ідентичності, переконань та установок. Цінність і науковість запропонованого курсу забезпечується аналізом впливу соціально-психологічних чинників на політичні процеси, вивченням психології влади, лідерства, масової свідомості, політичного маніпулювання та участі громадян у політичному житті в умовах сучасного українського суспільства.

Постреквізити: Навчальна дисципліна «Політична психологія» Закладає основи для вивчення студентами дисциплін «Психологія масової поведінки», «Технології сучасної психотерапії», «Теорія особистості», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування знань з «Політичної психології» в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання:

- аналізувати основні теоретико-методологічні підходи до вивчення політичної психології та її місце в системі соціогуманітарних наук;
- розуміти механізми формування політичної свідомості, ідентичності, переконань та політичної поведінки індивіда і соціальних груп;
- характеризувати психологічні особливості політичного лідерства, влади, легітимності та політичного впливу;
- виявляти соціально-психологічні чинники, що зумовлюють політичну участь, протестну активність, електоральну поведінку та політичну апатію;
- пояснювати роль емоцій, стереотипів, пропаганди, маніпуляцій і дезінформації у формуванні політичної думки суспільства;
- аналізувати психологію масової свідомості, масових рухів та групової динаміки в політичному середовищі;
- володіти понятійно-категоріальним апаратом політичної психології;

- визначати психологічні чинники політичної радикалізації, поляризації та конфліктів;
- формувати навички психологічного аналізу політичної риторики, поведінки політиків та електоральних стратегій;
- застосовувати здобуті знання для побудови ефективної політичної комунікації, участі в виборчих кампаніях, формування громадської думки й реалізації політичних стратегій.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль № 1 Політична психологія.	2 семестр 120 година/ 4 кредити	Для денної форми навчання Лекції № 1-7 Практичні заняття №1-8 Теми для самостійного опрацювання №1-4
--	------------------------------------	---

Дисципліна включає 8 тем, які складаються з 1 тематичного модуля.

Модуль 1. Політична психологія.

- Тема 1. Політика як діяльність та поведінковий феномен.
- Тема 2. Інституційна та антропологічна парадигми політпсихології.
- Тема 3. Особистість та акцентуації характеру в політичній діяльності.
- Тема 4. Поведінка мікросоціальних груп у політиці.
- Тема 5. Поведінка макросоціальних груп у політиці.
- Тема 6. Психологічні детермінанти політичних ідеологій.
- Тема 7. Психологічний зміст електоральної поведінки.
- Тема 8. Засади моделювання електоральної поведінки.

У лекціях з політичної психології висвітлюються основні та проблемні питання політичної психології, загальна характеристика основних компонентів, закономірностей, чинників, умов, формування та функціонування основних процесів даної галузі.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- проводити психологічний аналіз політичної поведінки індивідів і груп;
- виявляти психологічні та соціокультурні чинники, що впливають на політичні переконання, вибір і дії людей;
- аналізувати політичну соціалізацію особистості, враховуючи етапи, агенти та психологічні механізми;
- інтерпретувати динаміку політичних настроїв і масової свідомості в суспільстві;
- характеризувати типи політичного лідерства, особливості стилів керівництва та особистісні риси лідера;
- визначати особливості оволодіння учнями вміннями та навичками;
- оцінювати вплив стереотипів, упереджень та міжгрупових відносин на політичну поведінку;
- інтерпретувати роль емоцій, мотивації та ціннісних установок у прийнятті політичних рішень;
- робити висновки за результатами емпіричних досліджень політичної поведінки та суспільної думки;
- аналізувати психологічну динаміку політичних конфліктів та шукати шляхи їх конструктивного розв'язання;
- пояснювати вплив політичної культури на формування політичної свідомості громадян.
- навчитися:
- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні

- проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку
- психічних явищ;
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності;
- приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опанування окремих завдань для самостійної роботи, що мають бути освоєні студентами як вхідний рівень знань до проведення практичних занять з дисципліни «Політична психологія».

Індивідуальні робота програмою не передбачена.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, їх трактування та оцінка їх результатів
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий семестровий контроль - залік	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється на кожному з практичних занять. Для контролю рекомендується застосовувати такі засоби визначення рівня підготовки студентів: тестові завдання (для контролю теоретичної підготовки студента), розв'язування ситуаційних завдань (для оцінки уміння застосовувати теоретичні знання у конкретних ситуаціях), виконання практичних навичок. Поточний контроль проводиться також шляхом усного опитування й аналізу участі студента у загальній дискусії під час практичних занять.

Знання студента з теми оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати професійною термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань. Дає повні, розгорнуті відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій. Відповідає на додаткові запитання викладача.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної діяльності.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, застосовує в практичній діяльності.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні навчально-дослідної роботи, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні практичної навички, або вправи, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні вправи, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%).

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %).

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%).

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань.

Оцінювання самостійної роботи студента

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на аудиторному практичному занятті, адже окремі завдання до самостійної роботи мають бути освоєні студентами як вхідний рівень знань до проведення практичних занять з дисципліни «Політична психологія».

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальні завдання програмою не передбачені.

7. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить **122 бали**).

Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість.

Загальна оцінка з дисципліни виставляється як сума за поточну атестацію з навчальної дисципліни, з додаванням заохочувальних балів за виконану індивідуальну самостійну роботу, але не більше 12 балів.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність, або до підсумкової оцінки з дисципліни за участь та перемогу в університетських, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах, наукових конференціях, при наявності друкованих робіт. Для уніфікації оцінювання різних видів індивідуальних завдань використовується відсоткова шкала нарахування кількості балів від тих, які відведені і позначені у навчальних програмах з дисципліни.

Кількість балів за індивідуальні завдання не може перевищувати 12 балів за дисципліну, при цьому, максимальна сума балів, яку може отримати студент за модуль або за дисципліну не перевищує 200 балів:

- 12 балів, які додаються до оцінки з дисципліни – додаються за призові місця на міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 11-10 балів – додаються за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 10 балів – додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо студент брав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 8 балів – додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо студент брав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

- 6 балів – додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення на кафедрі схем, таблиць мультимедійного забезпечення та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

Результати складання студентом заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «не зараховано».

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. Положення про організацію освітнього процесу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни

та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з дотримання правил техніки безпеки при перебуванні студентів на території навчального корпусу №2. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки, а також інструктаж з правил поведінки при сигналі “ПОВІТРЯНА ТРИВОГА” та безпечної евакуації в укриття. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до практичних занять.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри. Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/загальна_інформація/Основні_документи/Кодекс_академічної_доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного контролю студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи) відповідно до порядку відпрацювань пропущених занять та «2», (опублікованого на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_педагогіки_та_психології#)

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи).

Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_педагогіки_та_психології/Студенту або https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_педагогіки_та_психології/Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-педагогіки-та-психології#>

Основна література:

1. Головатий М. Ф. Політична психологія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2022. 400 с.
2. Мельник В. М. У полоні інтерпретацій. Політична антропологія між Сходом і Заходом. Монографія. Вінниця: Нова книга, 2020. 280 с.
3. Траверсе Т. М. Політична психологія: підручник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. 318 с.
4. At the Forefront of Political Psychology. Essays in Honor of John L. Sullivan. Edited by Eugene Borgida, Christopher M. Federico, Joanne M. Miller. New York: Routledge, 2020. 332 pp.
5. Cottam M. L., Masters E., Preston T. Introduction to Political Psychology. 4th ed. New York: Routledge, 2022. 598 pp.
6. Huddy Leonie, Sears David O., Levy Jack S., Jerit Jennifer, Sears David O. The Oxford Handbook of Political Psychology. Third Edition. Oxford: Oxford University Press, 2023. 1160 pp.
7. Jay S., Batruch A., Jetten J., McGarty C., Muldoon O. T. Economic inequality and the rise of far- right populism: A social psychological analysis. // Journal of Community & Applied Social Psychology. 2019. Vol. 29. Issue 5. Pp. 418-428.
8. Melnyk Viktor. Chapter Two: Tradition and Nation in Political Anthropology: The Ukrainian Ethno-historical Context. // The Process of Politicization: How Much Politics Does a Society Need? / CGS Studies. Vol. 5. / Edited by Wieslaw Waclawczyk and Adam Jarosz. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2017. Pp. 23-44.
9. Straver L., Martinović B., Nijs T., Nooitgedagt W., Storz N. Who Believes the Country Belongs to Their Ethnic Ingroup? The Background Characteristics of 'Owners' and Their Support for Stricter Immigration Policies Across Three Western Societies. // Journal of Social and Political Psychology. 2023. Vol. 11. Issue 2. Pp. 570-585.
10. The Cambridge Handbook of Political Psychology. Osborne D., Sibley C. G. (eds). Cambridge: Cambridge University Press; 2022. XVI+690 pp.

Допоміжна література:

1. Бех І. Д. Психологія впливу в політиці: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2008. 256 с.
2. Гнатів О. Психологія мас у політичних процесах. Львів: ПАІС, 2015. 210 с.
3. Лозовицький В. Психологія політичного лідерства: навчальний посібник. Київ: Видавництво "Либідь", 2010. 240 с.
4. Ткачук П. Психологія політичної поведінки: навчальний посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2012. 198 с.
5. Adorno T. W., Frenkel-Brunswik E., Levinson D. J., Sanford R. N. The Authoritarian Personality. New York: Harper & Brothers, 1950. 990 с.
6. Bar-Tal D. Group Beliefs: A Conception for Analyzing Group Structure, Processes, and Behavior. New York: Springer, 1990. 140 с.
7. Davies A. F. Skills, Outlooks and Passions: A Psychoanalytic Contribution to Political Psychology. Cambridge: Cambridge University Press, 1980. 522 с.
8. Deutsch M., Hornstein H. A. Applying Social Psychology: Implications for Research, Practice and Training. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, 1975. 287 с.
9. Fromm E. Escape from Freedom. New York: Farrar & Rinehart, 1941. 305 с.
10. Greenstein F. I. Personality and Politics: Problems of Evidence, Inference, and Conceptualization. Chicago: University of Chicago Press, 1969. 200 с.
11. Hermann M. G. Political Psychology. San Francisco: Jossey-Bass, 1986. 524 с.

12. Janis I. L. Groupthink: Psychological Studies of Policy Decisions and Fiascoes: 2nd ed. Boston: Houghton Mifflin, 1982. 349 c.
13. Kressel N. J. Mass Hate: The Global Rise of Genocide and Terror. New York: Springer, 1996. 340 c.
14. McGuire W. J. The Yale Papers: Personality and Social Psychology. New Haven: Yale University Press, 1999. 412 c.
15. Milgram S. Obedience to Authority: An Experimental View. New York: Harper & Row, 1974. 224 c.
16. Monroe K. R. Political Psychology. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, 2002. 464 c.
17. Pettigrew T. F. The Social Psychology of Prejudice. Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1996. 304 c.
18. Post J. M. Leaders and Their Followers in a Dangerous World. Ithaca: Cornell University Press, 2004. 302 c.
19. Reich W. The Mass Psychology of Fascism. New York: Farrar, Straus & Giroux, 1970. 432 c.
20. Volkan V. D. Blind Trust: Large Groups and Their Leaders in Times of Crisis. Charlottesville: Pitchstone Publishing, 2004. 367 c.
21. Bouchat P., Cabecinhas R., Licata L., Charton M., Chrysoschoou X., Delouvée S., Erb H.-P., Facca L., Flassbeck C., Haas V., Kalampalikis N., Franc R., Mari S., Pavlovic T., Petrović N., Raudsepp M., Sá A., Sakki I., Sekerdej M., Taranczewski J., Telle N.-T., Valentim J. P., Wenzel A., Wnuk A., Hilton D. Social Representations of European History by the European Youth: A Cross-Country Comparison. // Journal of Social and Political Psychology. Vol. 11. Issue 2. Pp. 606-622.
22. Colledge D., Ingram J. Outgroup Attitudes, Personality and Support for Secessionist Movements: IWAH and Collective Narcissism Predict Support for Scottish Independence. // Journal of Social and Political Psychology. 2023. Vol. 11. Issue 2. Pp. 424-436.
23. Durrheim K., Okuyan M., Twali M. S., García-Sánchez E., Pereira A., Portice J. S., Gur T., Wiener-Blotner O., Keil T. F. How racism discourse can mobilize right-wing populism: The construction of identity and alliance in reactions to UKIP's Brexit "Breaking Point" campaign. // Journal of Community & Applied Social Psychology. 2018. Vol. 28. Issue 6. Pp. 385-405.
24. Koetke J., Conrique B. G., Schumann, K. Bridging the Divide: The Effect of Individuating Information on Attitudes Toward Political Outgroup Members. // Journal of Social and Political Psychology. 2023. Vol. 11. Issue 2. Pp. 534-554.
25. Kreutz Adrian. Moral and Political Foundations: From Political Psychology to Political Realism. // Moral Philosophy and Politics. 2010. Vol. 10. No. 1, Pp. 139-159.
26. Lane J. E., McCaffre K., Shults F. L. The Moral Foundations of Left-Wing Authoritarianism: On the Character, Cohesion, and Clout of Tribal Equalitarian Discourse. // Journal of Cognition and Culture. 2023. Vol. 23. Issue 1-2. Pp. 65-97.
27. Matsunaga L. H., Aldrich D., Faiad C., Aoki T., Tseng P.-H., Aida J. The Psychological Determinants of Avoiding Crowded Areas: An International and Political Investigation. // Journal of Social and Political Psychology. 2023. Vol. 11. Issue 2. Pp. 458-477.
28. McCauley R. N. Darwinian Bases of Religious Meaning: Interactionism, General Interpretive Theories, and 6E Cognitive Science. // Journal of Cognition and Culture. 2023. Vol. 23. Issue 1-2. Pp. 1-28.
29. Michalski P., Marchlewska M., Szczepańska D., Rogoza M., Molenda Z. When Politics Affects the Self: High Political Influence Perception Predicts Civic and Political Participation. // Journal of Social and Political Psychology. 2023. Vol. 11. Issue 2. Pp. 516-533.
30. Moncrieff M., Lienard P. What War Narratives Tell About the Psychology and Coalitional Dynamics of Ethnic Violence. // Journal of Cognition and Culture. 2019. Vol. 19. Issue 1-2. Pp. 1-38.

Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету <http://vnmu.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету <http://library.vnmu.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

МОН України <https://mon.gov.ua/>

Національна бібліотека України ім. В.В. Вернадського <http://nbuv.gov.ua/>

Бібліотека українських підручників <https://westudents.com.ua/>

Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної Академії педагогічних наук України
<http://psychology-naes-ua.institute/>

Наукові пошукові платформи:

Google books <https://books.google.com.ua/>

Гугл академія <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

<https://www.researchgate.net/>

<https://www.academia.edu/>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

1. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра педагогіки та психології/Студенту>).

2. **Питання до підсумкового контролю дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра педагогіки та психології/Студенту>).

Силабус з дисципліни «Політична психологія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології (протокол № 1, від «29» серпня 2024 року).

Відповідальний за курс

Викладач ЗВО Віктор Мельник

В. о. зав. кафедри

доц. ЗВО Тетяна РИСИНЕЦЬ